

Advies nr. 17 “Regionale Gezondheidsbeleid 2020-2023”

Geacht College,

Ons beeld

Op 9 oktober 2019 hebben regionale informatiebijeenkomsten plaatsgevonden over het Regionale Gezondheidsbeleid 2020-2023 “Zuid springt eruit!” voor zowel adviesraden als gemeenteraadsleden. Omdat de GGD tijdens die bijeenkomst een relatie legde met het sociaal domein, hebben wij u toen gevraagd advies te mogen uitbrengen, alhoewel het onderwerp op zichzelf niet adviesplichtig is. Op 15 oktober 2019 ontvingen wij uw adviesaanvraag met betrekking tot dit onderwerp. Deze hebben wij besproken in onze reguliere vergaderingen van 27 november en 18 december 2019.

Met behulp van bijgeleverde statistische gegevens wordt de gezondheidssituatie in Zuid-Limburg -vergeleken met steden als Rotterdam, Amsterdam en Utrecht- als dramatisch zorgelijk gepresenteerd. Volgens de beleidsnota wilt u een trendbreuk realiseren in die slechte gezondheid van Zuid-Limburgers. Dat wilt u vooral bereiken via op gezondheid gerichte voor- en vroegschoolse educatie en (basis)onderwijs, o.a. in integrale kindcentra.

Ons oordeel

Wij zien vóór ons een ambitieus document dat uitgaat van een dramatisch slechte gezondheidssituatie van Zuid-Limburgers. Alhoewel ook wij de slechte gezondheid van veel Zuid-Limburgers absoluut niet wensen te relativiseren, kunnen wij het dramatische daarvan niet uit de bijgeleverde statistische gegevens halen. Bovendien missen wij een sociaal-economische analyse van de oorzaken van deze slechte gezondheid. Dat betreuren wij en zien wij als een gemiste kans. Ook missen wij een analyse van de invloed van omgevingsfactoren als bijvoorbeeld fijnstof vanuit het Ruhrgebied of de neerslag van CO₂ door het drukke verkeer.

Vanuit het ontbreken van genoemde analyses begrijpen wij de ons inziens beperkte oplossing die in deze wordt gekozen via (voor- en vroegschoolse) educatie en (basis)onderwijs. Maar wij betwijfelen, of u zonder grondige analyse van de oorzaken van de slechte gezondheid in Zuid-Limburg uw ambitie van een trendbreuk -alleen via educatie, (basis)onderwijs en integrale kindcentra- wel zult realiseren. Daarvoor is ons inziens veel meer nodig: o.a. het bestrijden van werkloosheid onder laagopgeleiden door te investeren in banen in de sociale economie, het bestrijden van chronische armoede, het tegengaan van fijnstof en andere door menselijke activiteiten veroorzaakte neerslagen.

Daarnaast zien wij dat u in de integrale kindcentra ook bepaalde faciliteiten voor jeugdzorg wilt onderbrengen. Met name bedoeld om leerkrachten in het basisonderwijs te ondersteunen en te begeleiden in het geven van adequaat onderwijs aan leerlingen die passend onderwijs nodig hebben. Wij gaan er van uit, dat de bedoeling hiervan is om zo min mogelijk leerlingen naar het duurdere speciaal onderwijs te laten terugstromen. Wij denken echter dat -wil je zowel aan de gehandicapte als niet-gehandicapte leerling optimale aandacht geven- daarvoor per onderwijsgroep minimaal 2 leerkrachten op elke groep moeten staan. Dat lijkt ons bij het al bestaande lerarentekort een onmogelijke opgave, maar bij de al bestaande werkdruk onder leerkrachten een dringende noodzaak. Wij zien dat met de invoering van passend onderwijs wordt overgegaan van een (duurdere) maatwerkvoorziening die het speciaal onderwijs is, naar een (goedkopere) algemene voorziening. Bewegingen waar wij als adviesraad alleen in kunnen meegaan als de kwaliteit wordt gegarandeerd. En daar zijn wij niet zeker van.

Ons advies

-Wij adviseren u bij het realiseren van de trendbreuk in de regionale gezondheid van Zuid-Limburgers niet alleen uit te gaan van mogelijkheden die educatie en onderwijs bieden, maar daarbij ook aandacht te hebben voor het verbeteren van de sociaal-economische positie van en de perspectieven voor laagopgeleiden en het tegengaan van andere externe invloeden op de gezondheid.

-Wij adviseren u erop toe te zien dat de kwaliteit van het passend onderwijs ten opzichte van de kwaliteit van het speciaal onderwijs wordt gewaarborgd en dat leerlingen die niet vallen onder het passend onderwijs, ook de onderwijskwaliteit krijgen die zij nodig hebben.

In de verwachting van een spoedige reactie tekenen namens de integrale Adviesraad Sociaal Domein Maastricht,

Met de meeste hoogachting,

Harry Visser,
secretaris

Kees Eken,
voorzitter